

רע"פ 329/14 - אנדריי פושינסקי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 329/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: אנדריי פושינסקי

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, מיום 24.12.2013, בעפ"ת 31614-10-13, שניתן על-ידי כב' השופטים א' הלמן, א' קולה ו-י' שיטריט

בשם המבקש: עו"ד אילון אורון

בשם המשיבה: עו"ד עדי שגב

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופטים: א' הלמן; א' קולה; ו-י' שיטריט), בעפ"ת 31614-10-13, מיום 24.12.2013, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בנצרת (כב' השופטת ד' שרון-גריין), בגמ"ר 2046-02-12, מיום 7.10.2013.

רקע והליכים קודמים

2. מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 12.11.2011, נהג המבקש ברכב, בו ישבו גם חברתו לחיים ובתה. המבקש נכנס עם רכבו לצומת, מבלי לתת זכות קדימה, למרות הוראת תמרור "האט ותן זכות קדימה" שהוצב במקום. רכב חולף פגע ברכבו של המבקש, וכתוצאה מכך נהרגה חברתו לחיים (להלן: המנוחה), ונפגעו נוסעים נוספים.

3. ביום 31.10.2012, הודה המבקש בעובדות כתב האישום, והורשע על-ידי בית משפט השלום לתעבורה בנצרת (להלן: בית המשפט לתעבורה) בעבירות שיוחסו לו: גרם מוות ברשלנות, לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וסעיפים 64 ו-40 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ברשלנות שגרמה חבלה לאדם ונזק לרכוש, לפי סעיפים 62(2) ו-38(3) לפקודת התעבורה; אי-ציות לתמרור, לפי תקנות 22(א) ו-64(ג) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, וסעיף 68 לפקודת התעבורה.

4. בשלב הטיעונים לעונש, ניסה המבקש, בין היתר, לייחס אשם תורם לנהג המעורב בתאונה בשל נהיגה במהירות מופרזת, כביכול. טענה זו נדחתה על ידי בית המשפט לתעבורה. בית המשפט דחה גם את הטענה כי התנהגותו של המבקש מהווה "התרשלות רגעית" בלבד. נוכח אי הציות לתמרור והאופן בו נכנס המבקש מדרך צדדית לצומת, קבע בית המשפט כי מדובר ב"רשלנות משמעותית ברמה בינונית גבוהה". תסקיר שהוגש מטעם שירות המבחן העלה תמונה מורכבת בעניינו של המבקש, כאשר בשורה התחתונה, המלצת שירות המבחן היתה כי "נדרש עונש מציב גבולות".

בית המשפט לתעבורה שקל לחומרה, את האינטרס הציבורי המגלם את הצורך בהרתעה מפני נהיגה רשלנית וקטלנית, וכן את הסבל שנגרם לבתה של המנוחה, שעולמה חשך עליה. לקולה, שקל בית המשפט את עברו הפלילי הנקי של המבקש, ואת הסבל שנגרם לו במותה של המנוחה. לאחר זאת, גזר בית המשפט לתעבורה על המבקש את העונשים הבאים: 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים; פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 10 שנים; פיצוי לבתה של המנוחה בסך 8,000 ש"ח; ותשלום קנס בסך 3,500 ש"ח.

5. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי בנצרת על חומרת העונש. לטענתו של המבקש, ראוי היה להעניק משקל משמעותי יותר לכך שחל שינוי לטובה ביחסים שבין בתה של המנוחה למבקש, כמו גם לבקשתה של הבת שלא יוטל על המבקש עונש מאסר בפועל. עוד נטען, כי התסקיר שהוגש לבית המשפט לתעבורה היה "מוטעה", ואינו משקף את נסיבותיו האישיות של המבקש. בנוסף, חזר המבקש על טענותיו לעניין האשם התורם של הנהג המעורב. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, בפסק דין מנומק ומפורט מיום 24.12.2013.

בקשת רשות הערעור

6. בבקשה שלפניי נטען, כי במקרה הנדון נגרם למבקש חוסר צדק, במידה המצדיקה מתן רשות ערעור. הבקשה מתמקדת

בנסיבותיו האישיות של המבקש, ונטען כי הן מצדיקות הקלה בעונש שנגזר עליו. נטען בנוסף, כי למבקש נגרם צער רב עקב מותה של המנוחה, וכי לבתה של המנוחה עלול להיגרם נזק נפשי אם ישלח המבקש לריצוי עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. המבקש חזר ונטען כי התנהגותו בזמן התאונה עלתה כדי "רשלנות רגעית", ותו לא.

7. המשיבה מתנגדת לבקשה למתן רשות ערעור. לטענתה הבקשה אינה עומדת בתנאים הנדרשים לקבלת רשות ערעור; טענותיו של המבקש בנוגע לרמת הרשלנות נדונו ונדחו על-ידי הערכאות הקודמות; בנסיבות העניין לא היה מקום להגשת מכתב מטעם בתה של המנוחה, ועל כל פנים אין לתת לו משקל משמעותי.

המבקש הגיש בקשה, לצרף את הדין בעניינו לדין הצפוי להתקיים בעניין אחר (רע"פ 6929/13). לא ראיתי מקום להיענות לבקשה זו, כאמור בהחלטתי מיום 10.3.2014.

דין והכרעה

8. עניינה של הבקשה דנן הוא בהשגה על מידת העונש שנגזר על המבקש. הלכה מושרשת היא, כי השגה על חומרת העונש אינה מצדיקה מתן רשות ערעור, למעט במקרים חריגים בהם העונש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הראויה והמקובלת בעבירות דומות (רע"פ 319/14 חמו נ' מדינת ישראל (18.3.2014); רע"פ 792/14 סבאג נ' מדינת ישראל (16.3.2014); רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.3.2014)). לאחר עיון בבקשה, מצאתי כי הטענות המופיעות בה הן טענות "ערעוריות" גרידא, וכי העונש שנגזר על המבקש אינו חורג ממדיניות הענישה הראויה בעבירות דומות (רע"פ 9454/12 טקאטקה נ' מדינת ישראל (7.1.2013); רע"פ 9040/12 אלמקייס נ' מדינת ישראל (2.1.2013); רע"פ 2955/12 פלונית נ' מדינת ישראל (26.6.2012)).

ככלל, מדיניות הענישה הראויה בעבירות של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות, הינה השתת עונש מאסר בפועל. בכך ניתן ביטוי לערך קדושת החיים ולשיקולי ההרתעה (ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל (16.11.2009) (להלן: עניין אלמוג)). לאור מדיניות ענישה זו, ובנסיבות המקרה, לא מצאתי מקום לחשש בדבר אי צדק כלשהו שנגרם למבקש. לפיכך, אין מקום לדיון "בגלגול שלישי" במידת עונשו של המבקש, ודין בקשת הערעור להידחות.

9. למעלה מן הצורך, אדון בקצרה בטענותיו של המבקש לגופן. בסיס מרכזי לבקשת רשות הערעור מהווה מכתב, אשר לטענת המבקש נכתב על-ידי בתה של המנוחה. בפתח הדיון בערעור בפני בית המשפט המחוזי, הגיש המבקש את המכתב לבית המשפט. בית המשפט המחוזי סירב לקבלו, כיוון שמדובר בראיה חדשה אשר "מן הראוי היה כי תונח בפני בית המשפט קמא", וכיוון שלא הוגשה בקשה מתאימה להוספת ראיה בשלב הערעור. לבקשה שלפניי צורף המכתב האמור, וזאת מבלי לציין כי מדובר בראיה חדשה, ומבלי לציין כי בית המשפט המחוזי החליט במפורש שלא להתיר את הגשת המכתב. הימנעותו של המבקש מלציין עובדות אלו, עולה כדי חוסר ניקיון כפיים, אשר במקרים מסוימים עשוי להצדיק, בפני עצמו, את דחיית הבקשה (רע"פ 5989/13 ביטון נ' מדינת ישראל (4.3.2014)).

10. ראוי עוד להוסיף, כי בתסקיר שירות המבחן, אשר הוגש לבית המשפט לתעבורה, נאמר כי המבקש "מתקשה לקחת אחריות אמיתית על תוצאות מעשהו ובגין על סבלם של אחרים, ובכלל זה ויולטה [היא בתה של המנוחה]". עוד עלה בתסקיר קיומו של מאבק משפטי שהתנהל בין המבקש לבין הבת, על רכושה של המנוחה. גם בהנחה שהיחסים בין המבקש לבתה של המנוחה השתפרו מאז עריכת התסקיר, כפי שטען המבקש, לא ראיתי כי יש בנסיבות אלו כדי להצדיק את התערבותו של בית משפט זה בעונש שנגזר על המבקש. לא למותר הוא להזכיר, בהקשר זה, כי בין המבקש לבין בתה של המנוחה אין קשר ביולוגי, ועל פי החומר שנמצא בפניי, השניים אינם מתגוררים כיום תחת קורת גג משותפת.

11. נהיגה רשלנית עלולה להוביל לתוצאות טראגיות, כגון זו שאירעה במקרה הנדון, בו נגדעו חייה של אשה צעירה, היא בת-זוגו של המבקש, ובתה הקטנה נותרה יתומה. לסבלו של המבקש ניתן משקל לקולה על-ידי בית המשפט לתעבורה, ואין בנסיבות אלו בכדי להצדיק הקלה נוספת בעונשו של המבקש. יתר על כן, התוצאה הקשה בענייננו, מדגישה את הצורך לעשות כל שניתן על מנת להלחם בתופעה של נהיגה רשלנית המסכנת חיי אדם. כפי שכבר נפסק בהקשר זה:

"כל עוד בעינה המדיניות הקיימת באשר לעבירות גרימת מוות ברשלנות בתאונות דרכים (ותאונות אחרות), דינם של המורשעים בהן תקופת מאסר מאחורי סורג ובריח, והחריגים לכך נדירים. אכן, מרבית המורשעים בעבירות אלה - מן הסתם - הם אנשים מן היישוב, מה שקרוי נורמטיביים, אלא שנמצא לבתי המשפט לנסות להרתיע את הנוהגים בכביש מעבירות על-ידי המודעות כי אם יתרשלו ויפגעו בזולת, דינם מאסר. נוכח ההפקרות המרובה בכבישים, קיפודם של חיי אדם, השבר הנורא שאין לו מרפא ואיחוי הפוקד את משפחות הקרובות, ותחושת אין האונים החברתית אל מול המס שגובות תאונות הדרכים מחברה שאינה חסרה קרבתו בטרור ובקרב, מבקשים גם בתי המשפט לתרום תרומה צנועה בדמות גזרי הדין המחמירים." (רע"פ 548/05 לוי' נ' מדינת ישראל (19.1.2006))

12. במסגרת מדיניות הענישה הראויה, בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות, נדרש ליתן משקל משמעותי ל"דרגת הרשלנות" אשר מאפיינת את התנהגותו של הנאשם (וראו, בהקשר זה, עניין אלמוג). במקרה דנן, המבקש שב וטען כי התנהגותו מבטאת "רשלנות רגעית" בלבד, ונראה כי כוונתו היא לרשלנות "ברף הנמוך". טענה זו נדונה ונדחתה על-ידי הערכאות הקודמות, בהסתמך על התשתית העובדתית שהונחה בפניהן. באופן זה נקבע עובדתית כי "התנהגותו של הנאשם [המבקש] מקימה רשלנות משמעותית ברמה בינונית-גבוהה". הלכה ידועה היא, כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בקביעות עובדתיות שנעשו על-ידי הערכאה הדיונית. די בכך שנזכר כי המבקש לא ציית לתמרוך המורה על מתן זכות קדימה בכניסה לצומת. מסיבה זו, גם אין מקום ללמוד לענייננו מפסק הדין שניתן בעניין סורפין, אליו הפנה המבקש (ע"פ 4732/02 סורפין מ' מדינת ישראל (25.11.2002)), ובו נקבע כי רמת הרשלנות במקרה זה היתה "ברף הנמוך".

13. לאור האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

נוכח התוצאה אליה הגעתי, עיכוב ביצוע עונש המאסר, עליו הוריתי ביום 19.1.2014, מבוטל בזאת. אשר לבקשה לעיכוב ביצוע תשלום הפיצוי לבתה של המנוחה, נדמה כי בקשה זו התייתרה לאור האמור בהודעת המשיבה, כי ביום 5.2.2014 שולם הסכום במלואו.

המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 9.4.2014, עד לשעה 10:00, בימ"ר קישון, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, י"ז באדר ב' התשע"ד (19.3.2014).

ש ו פ ט